

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 33/2007
22.11.2007

SEURAKUNNAT JA UUSI LASTENSUOJELULAKI

Uusi lastensuojelulaki (417/2007) tulee voimaan 1.1.2008. Laki löytyy muun muassa internetistä osoitteella www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070417. Seurakunnissa on tarpeen perehtyä lakiin, sillä sen tunteminen kuuluu kirkon työntekijöiden perusosaamiseen. Lisäksi seurakunnassa on oltava toimintavalmius ja yhteistyöverkostot mahdollisten lastensuojelutapausten varalle.

Lastensuojelu edistää lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. Uuden lain mukaan lastensuojelu tulee laajasti käsittää lasten suojeluksi, joka koskee sosiaaliviranomaisia, muita viranomaisia, lasten ja perheiden parissa toimivia ja kaikkia kansalaisia. Lasten suojelu perustuu muun muassa YK:n lasten oikeuksien sopimukseen ja perustuslakiin, joiden mukaan lapsella on oikeus erityiseen suojeluun, oikeus turvalliseen ja virikkeelliseen kasvuympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen. Lastensuojelulain tavoitteena on turvata nämä oikeudet kaikille lapsille edistämällä lasten hyvinvointia peruspalveluissa, toteuttamalla ehkäisevää lastensuojelua ja toteuttamalla lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua. Lastensuojelulaissa pidetään lapsena alle 18-vuotiaita ja nuorena 18-20-vuotiaita.

Seurakuntien kannalta uuden lastensuojelulain myötä ei tule mitään erityistä uutta, mutta seurakuntien merkitys muun muassa ennaltaehkäisevän lastensuojelun toteuttajana korostuu, seurakuntia tullaan kutsumaan yhteistyöverkostoihin ja lakiuudistus on hyvä mahdollisuus aihealueessa päivittämiseen.

Laissa mainittu lasten ja perheiden hyvinvointia tukeva toiminta ja ehkäisevä lastensuojelu toteutuvat monialaisesti seurakuntatyössä. Seurakunnat tukevat lasta ja perhettä erilaisissa elämäntilanteissa. Esimerkiksi lasten ja nuorten kerho-, harrastus- ja leirit toiminta, vanhemmuuden tukeminen, perheyhteyttä vahvistavat tapahtumat, perheneuvonta, jumalanpalveluselämä sekä aineellinen että taloudellinen tuki ovat keskeinen osa ehkäisevää lastensuojelutyötä ja varhaista tukemista. Seurakunta on kunnan keskeinen yhteistyökumppani paikallisessa lastensuojeluverkostossa ja kunnan lastensuojelusuunnitelman laatimisessa. On tärkeää, että seurakunnan työntekijät tuntevat oman kuntansa lastensuojelun toimintatavan. Esimerkiksi hyvä käytäntö on ollut, että kunnan lastensuojelusta vastaava sosiaalityöntekijä kutsutaan mukaan tiedottamaan ja kouluttamaan työntekijöitä lastensuojeluun liittyvissä asioissa. Lastensuojeluun liittyvä tietous ja taito toimia (mm. puheeksi ottaminen) ovat osa seurakunnan työntekijän ammattitaitoa. Seurakun-

nissa tulisi olla suunniteltuna toimintatapa mahdollisissa lastensuojelutapauksissa siitä alkaen, kun työntekijän huoli herää. Tämä malli voi olla osa seurakunnan turvallisuusohjeita.

Seurakunnan työntekijöillä on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa kunnan sosiaaliviranomaisille jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Tästä ainoana poikkeuksena on papeille tai lehtoreille sielunhoidossa ja ripissä uskottu asia (KL 5:2, 6:12). Yleensä ilmoitus lastensuojelun tarpeesta johtaa lapsen ja perheen tukitoimiin.

Kirkkohallitus järjestää yhteistyössä tuomiokapitulien kanssa lastensuojelulakia koskevia koulutuspäiviä kaikissa hiippakunnissa. Koulutuspäivässä painottuvat erityisesti ilmoitusvelvollisuuteen ja salassapitoon liittyvät kysymykset. Koulutuspäivät ovat tarkoitettu kaikille kirkon työntekijöille ja ne ovat maksuttomia (osallistujat vastaavat omista matka- ja ruokailukustannuksistaan). Koulutuspäiviä järjestetään seuraavasti:

Tampereen hiippakunta	17.1.2008 Hämeenlinna
Mikkelin hiippakunta	29.1.2008 Mikkelä
Espoon hiippakunta	7.2.2008 Espoo
Oulun hiippakunta	8.4.2008 Kokkola
	9.4.2008 Oulu
	10.4.2008 Rovaniemi
Lapuan hiippakunta	8.4.2008 Jyväskylä
	18.4.2008 Kuortane
Kuopion hiippakunta	23.9.2008 Joensuu
Helsingin hiippakunta	23.10.2008 Helsinki
Turun arkkihiippakunta	21.11.2008 Turku
Porvoon hiippakunta	29.1.2008 Turku
	30.1.2008 Maarianhamina
	26.2.2008 Porvoo
	27.2.2008 Helsinki
	28.2.2008 Karjaa
	12.3.2008 Pietarsaari
	13.3.2008 Vaasa
	14.3.2008 Kristiinankaupunki

Lisätietoja koulutuspäivistä saa tuomiokapituleista ja Kirkkohallituksesta työalasihteerini Irene Nummelalta, p. (09) 1802 305, irene.nummela (at) evl.fi.

Kirkkohallitus tuottaa lähitulevaisuudessa aineistoa lastensuojelulaista seurakuntien näkökulmasta. Lastensuojelulaista antaa lisätietoja Kirkkohallituksessa työalasihteerini Mirkka Torppa, p. (09) 1802 346, mirkka.torppa (at) evl.fi.

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Seppo Häkkinen